

Dogadaji koji su obilježili 2017. godinu.

miercuri, 14 februarie 2018

Budu i da 2017. godina nije toliko daleko iza nas, a bila je po mnogo emu posebna, bilo bi dobro prisjetiti se važnih svjetskih doga aja koji su je obilježili.

Va neke je protekla godina bila dobra ili jako dobra, za neke manje dobra ili pak neuspješna, a svi se zajedno nadamo da e godina u koju smo zakora ili biti bolja i uspješnija.

S jedne strane, me u doga ajima u svijetu koji su markirali 2017. godinu su bili sukobi, politi ke krize, izbori, teroristi ki napadi, nesre e i elementarne nepogode, a s druge strane, postoji i mnoštvo injenica koje nam govore da je svijet uistinu bolji i da je protekla godina uistinu bila dobra godina.

Velika Britanija je u ožujku aktivirala proces razdruživanja s EU-om, dio katalonske politi ke elite neuspješno je pokušao ishoditi neovisnost, Francuska je dobila novog lidera, najmla eg od Napolena, Austrija još i mla eg, a Angela Merkel ostala bez ve ine na parlamentarnim izborima. Kina je u liku Xija Jinpinga stekla najmo njeg elnika još od Maoa Zedonga, Iranci su potvrdili reformatora Hasana Rohanija za predsjednika, Turci svome lideru Recepu Tayipu Erdoganu dali ve e ovlasti. A sjevernokorejski vo a Kim Jong-un isprobavao je raketu za raketom.

Uragani, poplave, potresi, požari i lavine, prirodne katastrofe, ali i one uzrokovane ljudskim djelovanjem, i prošle su godine uzele svoj smrtnosni danak. Najviše žrtava u prošlogodišnjim katastrofama bilo je u studenome u Iranu. U podrthavanju tla maginute 7,3 u blizini granice s Irakom poginulo je 630 ljudi, a više od 8000 ih je ozlje eno. U tek nešto manje jakom potresu, maginutude 7,1 po Richteru, koji je u rujnu zatresao grad Mexico smrtno je stradal 200 ljudi.

Prošlogogodišnja sezona atlantskih uragana bila je hiperaktivna, mo na i jedna od najrazornijih u povijesti. Najviše medijske pažnje izazvala su tri najja a – Harvey, Irma i Maria. Harvey je izazvaо najve u gospodarsku štetu otako se ona mjeri, oko 200 milijardi dolara, ponajviše zato jer je obilnim kišama poplavio središte Houstona krajem kolovoza. U Americi je Harvey odnio i 90 života. Irma je dva tjedna poslije doslovno sravnila sa zemljom karipske otoke Sveti Bartolomej i Sveti Martin te uzrokovala golemu štetu na Britanskim Djevi anskim i ostalim karipskim otocima. Poginulo je ukupno 134 ljudi. Maria, drugi uragan pete kategorije u sezoni, opustošio je krajem rujna Portoriko, gdje je život izgubilo ak 499 ljudi.

Zbog nezapam ene suše i velike vru ine Portugal su prošle godine pogodile dvije serije smrtonosnih šumskih požara. U kolovozu su stradale 64 osobe u središtu zemlje, a posebno je užasno bilo na lokalnoj cesti u Pedrogao Grande u gdje je 47 ljudi izgorjelo u svojim automobilima bježe i od bukinje. U listopadu je na sjeveru Portugala u drugom golemom šumskom požaru poginulo 45 ljudi i još etvero u susjednoj španjolskoj pokrajini Galiciji.

Sezona šumskih požara u Kaliforniji prošle je godine tako er oborila sve rekorde. Planulo je 8900 požara na ukupnoj površini od 5600 etvornih kilo-metara. Tri od 10 najrazornijih požara u kalifornijskoj povijesti gorjela su u samo dva mjeseca, od listopada do prosinca. Ukupno je stradal 46 ljudi, a šteta se mjeri u desecima milijardi

dolara.

Dobre strane prošle godine

Godinu je dobro po eti prisje aju i se dobrih stvari i injenica koje govore da je 2017. godina bila dobra i da nije sve tako crno kako bi se na prvi pogled moglo pomisliti. Portal Future Crunch, posve en inteligentnom i optimisti nom promislio;janju budu nosti, objavio je 99 razloga zašto je 2017. godina bila dobra i svijet uistinu bolje mjesto nego u prošlosti, a mi smo iznijeti nekoliko.

Prošle je godine Svjetska zdravstvena organizacija (WHO) predstavila novo cjepivo, jeftino i dovoljno u inkovito da se zaustavi kolera, jedan od najveih ubojica ovje anstva.

U srpnju mjesecu je objavljeno da prvi put u povijesti polovica svih ljudi na planetu zaraženih HIV-om ima pristup lijekovima, a smrtnost od AIDS-a pala je za 50 posto od 2005. godine.

Zahvaljuju i boljem pristupu istoj vodi i sanitarnom voru, broj djece u svijetu koja umiru od dijareje pao je za tre inu od 2005. godine.

U listopadu prošle godine istraživanje američkih Centara za kontrolu i prevenciju bolesti (CDC) pokazalo je da je cjepivo protiv ospica izme u 2000. i 2016. godine spasilo 20,4 milijuna života.

U studenom mjesecu je objavljeno kako je smrtnost od tuberkuloze od 2000. godine pala za 37 posto,ime su, procjenjuje se, spašena 53 milijuna života.

Zaraza virusom Zika prošle je godine potpuno nestala nakon što su zabilježeni slučajevi infekcije u Latinskoj Americi i na Karibima.

SAD, Rusija, Kina i EU postigli su sporazum kako bi se u sljedeih 16 godina zabranio komercijalni ribolov u Arkti kom oceanu.

U srpnju je u jednoj indijskoj državi postignut novi Guinnessov rekord u poštovanju. Tijekom 12 sati 1,5 milijuna ljudi posadilo je 66,7 milijuna stabala.

Ozonska rupa nad Antarktikom se smanjuje, a prošle je godine dostigla najmanje dimenzije nakon 1988. godine.

Indonezija je obe ala milijardu dolara za išenje plastike iz mora. Kenija je najavila zabranu plasti nih vre ica, a ile njihovu zabranu u gradovima na obali. Trenuta no 30 zemalja u svijetu ima sli ne zabrane.

Me unarodna agencija za energiju najavila je da je oko 1,2 milijarde ljudi diljem svijeta u posljednjih 16 godina dobilo elektri nu energiju u svojim domovima.

Izme u 2014. i 2017. godine 275 milijuna Indijaca dobilo je pristup adekvatnom sanitarnom voru.

U listopadu je Me unarodna organizacija za rad objavila da pada broj djece u svijetu koja su prisiljena raditi. Tako je 2016. god. u svijetu eksploa-tirano 96 milijuna manje djece nego 2000. godine.

Od 2000. godine o ekivani životni vijek u Ruandi narastao je sa 49 na 64 godine, smrtnost djece smanjena je za više od dvije tre ine, a smrtnost majki gotovo 80 posto.

U Velikoj Britaniji, rodilištu industrijske revolucije, emisija ugljikova dioksida pala je na najnižu razinu od 1894. godine, a 21. travnja u toj zemlji prvi put u 140 godina nije gorio ugljen.

Novi izvještaj Europske komisije pokazuje da je izme u 1990. i 2016. godine emisija ugljikova dioksida na Starom kontinentu pala za 23 posto, dok je gospodarstvo naraslo za 53 posto.

Solarna energija sada je zaslужna za jedno od 50 novih radnih mesta stvorenih u SAD-u, a sektor iste energije raste 12 puta brže od ostatka gospodarstva.

Snježni leopard, koji se od 1972. godine vodio na listi ugroženih vrsta, pomaknut je u kategoriju “ranjivih” vrsta, objavila je Me unarodna unija za o uvanje prirode (IUCN). Stru njaci procjenjuju da u prirodi sada živi više od 10.000 snježnih leoparda.

Jedna od najbogatijih Kineskinja, poduzetnica He Qiaonv najavila je donaciju od dvije milijarde dolara za zaštitu divljeg života. To je jedna od najizdašnijih donacija na podru ju zaštite okoliša svih vremena.

Indija je zabranila korištenje divljih životinja u cirkuskim predstava. Istu odluku prošle je godine donio i talijanski parlament. Trenuta no je u 40 država svijeta zabranjeno iskorštavanje životinja u cirkusima.

Saudijska Arabija donijela je zakon kojim je ženama omogu eno da studiraju i putuju a da prethodno za to ne trebaju tražiti dozvolu nekog muškarca. Tako er, prošle je godine saudijski kralj Salman donio uredbu kojom se ženama dozvoljava da voze automobil.

Obilježavaju i Me unarodni dan žena, Island je postao prva zemlja na svijetu koja e tražiti od poslodavaca da dokažu kako nude jednake pla e neve-zano uz rod, etni ku pripadhost, seksualnu orijentaciju ili nacionalnost.

Žene danas zauzimaju 23 posto zastupni kih mesta u parlamentima diljem svijeta, što je za 12 posto više u odnosu na 1997. godinu. U istom se razdoblju u etverostru io broj parlamentarnih zastupnica na Bliskom istoku i sjevernoj Africi.

Broj egzekucija u svijetu pao je za 37 posto u odnosu na 2015. godinu. Taj se pad velikim dijelom tuma i manjim brojem smrtnih kazni u Iranu i Pakistanu.

Globalna smrtnost od terorizma pala je za 22 posto u odnosu na 2014. g., kad je zabilježen vrhunac. Taj se pad tuma i smanjenjem teroristi kih aktivnosti u Siriji, Pakistanu, Afganistanu i Nigeriji.

Ivan Dobra